

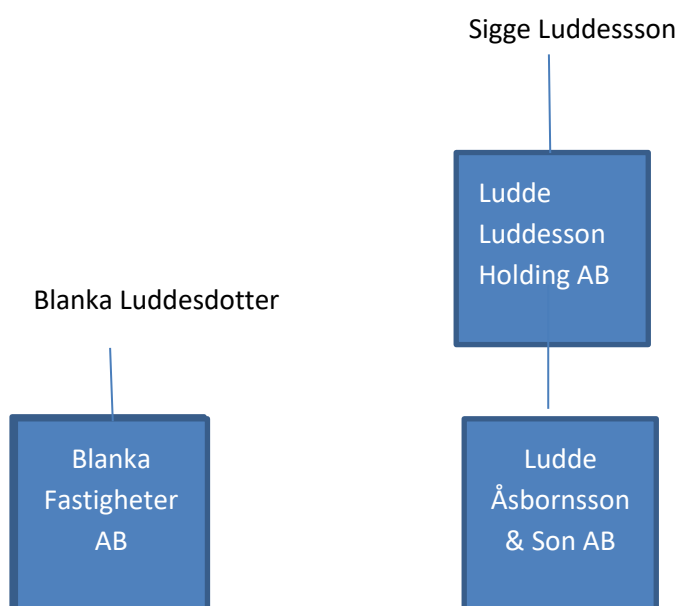
BAKGRUNDSINFORMATION

Du arbetar med revision på revisions- och redovisningsbyrå Systrarna Johansson och Johansson AB. I ditt dagliga arbete möter du de olika uppgifter som ankommer på en revisionsmedarbetare och ställs löpande inför frågeställningar från klienter och kollegor inom områdena revision och redovisning, men också sådana som berör inkomstskatt, mervärdesskatt och aktiebolagsrätt mm.

En klient, som du skall arbeta med, är Ludde Åsbornsson & Son AB (nedan LÅS AB) , som driver en verkstad för cyklar och mopeder. Bolaget är ett helägt dotterbolag till, Ludde Luddesson Holding AB, som i sin tur ägs till 100 % av Sigge Luddesson, son till Ludde Luddesson och sonson till Ludde Åsbornsson, vilka startade verkstaden en gång i tiden. I företagsledningen ingår förutom Sigge också ekonomichef Sonny Bok, och verkstadschefen Kajsa Rahm. Till Kajsa rapporterar förmannen för cykelverkstaden Alva Styrén och förmannen för mopedverkstaden Ali Dakota. Byrån är valda revisorer i såväl moder- som dotterbolaget.

Ludde Åsbornsson & Son AB utför främst service och reparationer av cyklar och mopeder, men Ali som är tekniskt begåvad har börjat intressera Sigge för elsparkcyklar, som skulle kunna vara grunden för att starta en tredje avdelning på verkstaden.

Bolaget hyr sina kontors- och verkstadslokaler av Blanka Fastigheter AB, som ägs till 100 % av Siggas syster Blanka Luddesdotter.

Bolaget upprättar bokslut och årsredovisning enligt BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2). Bolagets omsättning har över tid legat mellan 15 och 20 Mkr, med en balansomslutning runt 10 Mkr, varav varulagret brukar utgöra 1 Mkr. Vinstnivåerna före skatt brukar ligga mellan 500 tkr och 1 Mkr. Antalet anställda har relativt konstant legat runt tretton personer med fyra mekaniker per avdelning, utöver de personer som nämnts ovan.

Nedanstående frågor aktualiseras under räkenskapsåret 2025. Bolagets räkenskapsår är 1 januari till 31 december. Skattesats att använda i uppgifterna nedan är 20,6 % samt statslåneräntan den 30 november 2024 uppgick till 1.96 %. Prisbasbeloppet för 2025 är 58 800 kr.

1. REVISION OCH OBEREONDE

Det är byråns ena huvudägare Göta Johansson som är huvudansvarig revisor i Ludde Åsbornsson & Son AB (LÅS AB). Till uppdragstemat har hon utsett Karim Karlsson, som granskningsledare och dig till medarbetare. Karim kommer till dig och ber dig hjälpa till med några inledande åtgärder innan årets revision kan börja:

- a) LÅS har tidigare varit ett rent revisionsuppdrag, men nu har Sonny Bok bett Johansson & Johansson om hjälp med att upprätta årsredovisningen. Vad föranleder detta för åtgärder från din sida? (3p)
- b) Av föregående års akt framgår att risknivån för penningtvätt har satts till normal. Denna bedömning gjordes i samband med att föregående års revision inleddes. Vad föranleder detta för åtgärder från din sida? (2p)
- c) Du förstår av Karim att Göta varit revisor i mer än 20 år i LÅS AB. Kan detta ge anledning till någon åtgärd från din sida? (3p)
- d) Du har noterat att fakturan till LÅS AB avseende föregående års bokslutsrevision inte är betald. Vad kan detta innebära för planeringen av årets revision. (2p)

2. REVISION – 12 poäng

Karim är effektiv och medan du har gått igenom och arbetat med frågorna i uppgift 1, så har han tagit fram ett förslag till övergripande väsentlighet. Kan du beskriva hur han bör ha tänkt och vad som gäller beträffande:

- a) Beräkning av förslag till väsentlighet och hur man skall tänka när man beslutar om denna. (4p)
- b) Möjligheten att göra ändringar i väsentligheten under revisionens gång. (2p)
- c) Det finns möjlighet att ha olika väsentlighetsnivåer för olika områden och förvaltningsrevisionen är ett sådant område. Hur skall man resonera när det gäller väsentligheten för förvaltningsrevisionen? (3p)
- d) Hur man skall tänka vid utvärdering av funna ej rättade fel i förhållande till fastställd väsentlighet (3p)

3. REVISION – 6 poäng

Karim kommer till dig på nytt och talar om att ni också behöver planera ert deltagande i inventeringen hos LÅS B. Redogör för hur du bedömer att han har kommit fram till att ni måste delta och beskriv vilka åtgärder ni skall göra i samband med inventeringen.

4. REVISION / OBEROENDE – 9 poäng

Hur påverkas eller skulle byråns oberoende påverkas av nedan förhållanden och vilka hot mot byråns oberoende kan uppstå och vilka motåtgärder kan i så fall vara möjliga? Vad finns det för lagar, rekommendationer eller uttalandet, som styr eller ger vägledning?

- a) Karims syster Leila har blivit erbjuden anställning på LÅS AB som redovisningsansvarig medarbetare underställd ekonomichef Sonny Bok. (3p)
- b) Sigge tycker att revisionsarvodet är svårt att förutse och han undrar om det kan faktureras i förhållande till bolagets omsättning? (3p)
- c) Karim och du blir bjudna på en konferensresa på fyra dagar till Malaga med LÅS AB. Ni skall delta vid ett möte om bolagets bokslut och resultat, men i övrigt kan ni roa er efter bästa förmåga. (3p)

5. REVISION / OEGENTLIGHETER – 10 poäng

Under revisionen av LÅS AB upptäcker du flera brister i den interna kontrollen kring hanteringen av leverantörsfakturor, till exempel så måste inte företagsledningen godkänna nya leverantörer i affärssystemet. Du misstänker att dessa brister kan ha möjliggjort oegentligheter. Besvara frågorna nedan och hänvisa till relevanta lagrum och eller rekommendationer.

- a) Förklara skillnaden mellan en oegentlighet och ett misstag enligt ISA? (2p)
- b) Beskriv kortfattat revisorns skyldigheter när det gäller att kommunicera identifierade brister i den interna kontrollen? Ge förslag på hur revisorn skulle rapportera dessa brister? (4p)
- c) Ange även hur det kan påverka revisorns fortsatta granskningsåtgärder om de bedömda bristerna har samband med oegentligheter där företagsledningen kan vara inblandad. (4p)

6. REVISION – 9 poäng - Planering/Riskbedömning

Efter informationsinsamlingen inför årets revision så har du fått i uppgift av ansvarig revisor att göra en identifiering av risker för väsentliga felaktigheter och planera granskningsåtgärder.

Utöver informationen som angavs i förutsättningarna så har du fått reda på att Alis önskan att starta en ny verkstad för elsparkcyklar har gått igenom, och i december 2025 förvärvade Ludde Luddesson Holding AB ett nytt aktiebolag som arbetar med service och reparationer av elsparkcyklar. Detta sätter dock press på likviditeten i Ludde Luddesson Holding AB, som nu förhandlar med banken om nya krediter och lån. Dessutom skall vissa större gamla lån omförhandlas med banken under första kvartalet 2026. Dessvärre har de inte fått något klart besked från banken när det gäller de nya krediterna när ni utför revisionen. Besvara nedan frågor och hänvisa till var i tillämpligt regelverk, som du hittar stöd för detta.

- a) Identifiera och beskriv tre risker för väsentliga felaktigheter i den finansiella rapporteringen utifrån den nya informationen.
För varje risk ska du motivera varför risken är relevant. (3p)
- b) Ge tre exempel på granskningsåtgärder utifrån dina utvalda risker, en för varje risk.
Fler än tre granskningsåtgärder ger poängavdrag. (3p)
- c) Planeringsfasen är nu signerad och färdig och ni arbetar med bokslutsrevisionen. Då noterar du att ni inte har planerat in några granskningsåtgärder för övriga externa kostnader som är ett väsentligt transaktionsslag. Hur hanterar du denna sena upptäckt? (3p)

7. SKATT – 4 poäng

Under våren 2025 har Ludde Åsbornsson & Son AB bjudit in två av sina största leverantörer till en middag på lokal restaurang för att diskutera framtida samarbeten kring elsparkcyklar. Med på middagen varar förutom en representant för vardera leverantör också Sigge och Kajsa, d v s sammanlagt fyra personer. Middagen kostade totalt 4 500 kr (mat och alkoholfri måltidsdryck) inklusive moms. Bolaget undrar nu hur detta ska hanteras skattemässigt.

Beskriv vilka regler som gäller för avdrag för representationskostnaderna och hur de bör hantera moms.

8. SKATT – 10 poäng

Under räkenskapsåret har följande uppgifter sammanställts:

Beskrivning	Belopp
Nettoomsättning	16 000 000
Varukostnader	-5 000 000
Övriga externa kostnader som delvis består av nedan poster:	-3 200 000
Medlemsavgift till branschorganisation: 1 000	
Sponsring av lokalt mopedracingteam som saknar motprestation: 40 000	
Böter från Arbetsmiljöverket: 15 000	
Personalkostnader	-6 500 000
Varav julkappar i form av julkorg med delikatteser till anställda uppgår till 500 kr/person och är av mindre värde	
Avskrivningar på maskiner	-300 000
Ränteintäkter (varav 2 000 är intäktsränta från Skatteverket)	20 000
Räntekostnader	-40 000

Ledningen vill minska årets skatt genom att sätta av maximalt belopp till periodiseringsfond. Beräkna årets skatt efter maximal avsättning till periodiseringsfond och ange relevanta lagrum för förutsättningarna, som du utgår från.

9. REDOVISNING – 4 Poäng

Ekonomichefen Sonny kommer till dig med en fråga angående ett par större byggfakturor som de kostnadsfört under året på kontot reparation och underhåll av fastighet. Han förklarar att bolaget de senaste åren känt ett stort behov av att bygga om verkstadsdelen för att optimera lokalytan, därav att flera väggar har flyttats. Då de hyr sina lokaler så har de fört samtal med Blanka Luddesdotter, som företräder Blanka Fastigheter AB, som gett tillstånd att renovera under förutsättningen att LÅS AB bekostar detta själva. Hyresavtalet går ut om tre år och har tidigare förlängts vilket Blanka försäkrar kommer att ske även framöver.

Sonny undrar nu hur dessa fakturor ska redovisas och ifall de kan aktiveras d v s bokföras som tillgång. Om detta är möjligt, vilken avskrivningstid ska då tillämpas?

10. REDOVISNING – 8 Poäng

I samband med revisionen hör bolagets ekonomichef, Sonny Bok, av sig för att diskutera vilka upplysningar om säkerheter som måste finnas med i bolagens årsredovisningar. Alla tre bolag redovisar enligt BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2). Förklara för Sonny hur bolagen ska redovisa enligt följande situationer.

- a) Blanka Fastigheter AB tog ett lån i samband med att bolaget förvärvade sin fastighet för ett par år sedan. Som säkerhet för lånet lämnades ett pantbrev i bolagets egen fastighet om 3 miljoner kronor. Vid slutet av 2024 uppgick skulden till 400 000 kr. Under 2025 löstes resterande skuld och innan balansdagen 2025 har Lantmäteriet registrerat att banken inte längre har inteckningen. Fastighetens bokförda värde var per 2024-12-31 totalt 2 400 000 kr och per 2025-12-31 totalt 2 340 000 kr. Hur ska denna säkerhet redovisas i Blanka Fastigheter AB:s årsredovisningar för 2024 och 2025? (2p)
- b) Under 2010 gjordes en omstrukturering av ägandet och för att finansiera Ludde Luddesson Holding AB:s förvärv av 100 % av aktierna i Ludde Åsbornsson & Son AB togs ett lån. Priset på aktierna inklusive förvärvsrelaterade kostnader var 2,5 miljoner kronor, varav 2 miljoner kronor finansierades via ett banklån. Som säkerhet för lånet pantsattes aktierna i Ludde Åsbornsson & Son AB. Per balansdagen 2025-12-31 uppgår skulden till banken för detta lån till 600 000 kr. Hur ska denna säkerhet redovisas i Ludde Luddesson Holding AB respektive Ludde Åsbornsson & Son AB i årsredovisningen för 2025? (3p)
- c) Ludde Åsbornsson & Son AB har sedan ett par år tillbaka ett lån från banken på 1 miljon kronor. Som säkerhet för lånet har banken tagit företagsinteckningar om 1 miljon kronor. Utöver inteckningen har även moderbolaget Ludde Luddesson Holding AB gått i solidarisk borgen för lånet. Per balansdagen 2025-12-31 uppgår skulden till 800 000 kr. Hur ska dessa säkerheter redovisas i Ludde Luddesson Holding AB respektive Ludde Åsbornsson & Son AB i årsredovisningen för 2025? (3p)
- d)

11. REDOVISNING - 8 Poäng

Bakgrund: Ludde Åsbornsson & Son AB överväger att börja sälja reservdelar och tillbehör till cyklar och mopeder via en egen e-handelsplattform. Bolaget står inför två alternativ:

1. Att köpa ett färdigt e-handelspaket från en extern leverantör för 350 000 kr.
2. Att ta fram en egen e-handelsplattform och uppskattar då kostnaden till 300 000 kr varav 100 000 kr är kostnad för egen personal som arbetar med plattformen och 200 000 för externa konsulter som hjälper till att arbeta fram plattformen.

Frågor:

- a) Hur ska kostnader för utveckling av ett eget IT-system redovisas enligt K2? (3p)
- b) Hur ska inköp av ett färdigt e-handelssystem redovisas enligt K2? (3p)
- c) Vilka upplysningar krävs i årsredovisningen i de olika fallen ovan? (2p)

12. AKTIEBOLAGSRÄTT – 10 poäng

Sigge hör av sig i augusti 2025 för att diskutera aktieutdelning. Han har hittat ett charmigt hus i Smålands kantarelltätaste skog och behöver likvida medel för att passa på och köpa. Ludde Luddesson Holding AB har ett aktiekapital på 600 000 kronor och vid den senaste årsstämman i juni, då årsredovisningen för 2024 fastställdes, uppgick det fria egna kapitalet till 500 000 kronor. Under sensommaren har bolaget gjort flera framgångsrika affärer i sin kapitalförsäkring genom köp och försäljning av AI-aktier med en vinst på 800 000 kronor. Sigge är mycket nöjd med affärerna och menar att det finns gott om pengar i kassan. Han vill nu genomföra en utdelning vid en extra bolagsstämma.

Frågor:

- a) Hur stort belopp får Ludde Luddesson Holding AB som högst dela ut vid den extra bolagsstämman i november 2025? Vilka överväganden och åtgärder måste styrelsen vidta innan beslut om utdelning kan fattas? Redogör för svaret med hänvisning till tillämpliga regler. (6p)
- b) Vilka handlingar måste finnas inför beslut om utdelning på en extra bolagsstämma? (2p)
- c) Sigge funderar på att istället för aktieutdelning finansiera husköpet genom ett lån från Ludde Åsbornsson & Son AB. Är det tillåtet att lämna ett sådant lån? (2p)